

Spelen met kunst in Arnhemse Vogelaarwijk

Twintig kunstenaars hebben voor Presikhaaf, een Vogelaarwijk in Arnhem, speelkunstwerken ontworpen. Marieke Vromans en Martin Bruining van Buro Buurvrouw maakten 104 palen om de fantasie van kinderen te prikkelen.

De gemeente Arnhem had Presikhaaf in 2007 al een keer op de kaart gezet als een voorbeeldwijk met veel gras, bomen, ruimte voor spel en activiteit en een groot overdekt winkelcentrum. Kunstbedrijf Arnhem wilde de wijk in 2010 opnieuw onder de aandacht brengen met een voorbeeldproject. Dit keer door een goede invulling te geven aan de braakliggende terreinen – de tussenruimten – die tijdens de transformatie van de wijk waren ontstaan.

Het plan ontstond om een speelkunstproject op te zetten. Kunstbedrijf Arnhem, Sportbedrijf Arnhem en Kunstenaars en Co hebben

dit onder projectleiding van Claudia Schouten, de cultuurscout van Presikhaaf, opgezet. Het begon met workshops op scholen waar kinderen hun wensen over buiten spelen creatief konden vormgeven. Ze maakten onder meer een maquette van hun ideale speellocatie. Hun wensen waren de basis voor twintig kunstenaars om op tien plekken in de wijk speelkunstwerken te bedenken.

Boomhuis

Marieke en Martin kregen de vraag om één van de braakliggende terreinen aan te pakken. Ze mochten zelf een locatie uitzoeken.

Hun keus viel na enig zoeken op een ruimte aan de rand van de wijk. Ze lieten zich inspireren door de historie van de plek – er stonden tot voor kort seniorenwoningen – en de dromen van kinderen over spelen. Marieke en Martin kwamen op het idee om een Boomhuis te maken door 104 palen in de grond te slaan, als verwijzing naar de plattegrond van de voormalige ouderwoningen. De kleuren op de palen suggereren waar in de kamers de deuren en ramen zaten. 'Of de kinderen in de speelkunst iets van de ouderwoningen herkennen is niet echt van belang. Het gaat erom dat er een fantasierij-

ke speellocatie is gekomen', vindt Marieke, 'ook al hadden de kinderen een wat ander verlanglijstje met onder meer een 40 meter hoge glijbaan en een hamburgerhut.'

Ruimte teruggeven

In juni 2010 was de opening van de kunstspeelroute. Kinderen konden die dag gratis met de Blitz bus bij elk kunstwerk opstappen en langs de tien speelkunstwerken rijden. Ook konden ze hun eigen hut bouwen in het Kartondorp. 'Eén van de mooiste speelkunstwerken was het Bamboebos van kunstenaar Bert Schoeren', vindt Martin. Het project Tussenruimte duurde zes weken, van 20 juni tot 1 augustus, maar de palen van het boomhuis staan nog steeds in de grond. De kinderen gebruiken de palen vooral als een soort doolhof. Als kinderen in het Boomhuis spelen, trekt dat weer andere kinderen aan, die dat dan ook willen. 'Het mooiste vind ik, dat je een stuk openbare ruimte, ook al is het tijdelijk, teruggeeft aan de bewoners van zo'n wijk', zegt Marieke. Zolang er niet gebouwd wordt en de palen niet in de weg staan, zal het Boomhuis nog wel blijven. De andere speelkunstobjecten zijn al wel verwijderd.

Kleinschaligheid

Dit soort projecten is een interessante uitdaging voor jonge creatievelingen zoals Marieke en Martin: 'Tussenruimte was een project op kleine schaal met een klein budget, dat in korte tijd gerealiseerd moest worden. Maar het was ontzettend leerzaam. We doen er ervaring mee op voor toekomstige opdrachten voor grotere en/of permanente speellocaties. Het gaat erom dat je de kwaliteiten van de plek inzet voor een goed ontwerp.'

Een beperking in de creativiteit was er wel: het Warenwetbesluit Attractie- en speel-

toestellen. 'Juist om aan te geven, dat we deze wet te streng vinden, moeten we de wetgrens opzoeken en terugduwen', vindt Martin. Ook al valt hun project onder de noemer kunst, waarvoor soepeler regels gelden, zij kregen er toch mee te maken. Kinderen mochten niet op de palen kunnen klimmen. De paalhoogten zijn hierop aangepast door ze soms korter of juist langer te maken.

Werkplek op locatie

Buro Buurvrouw is net verhuisd naar een nieuw onderkomen: Spatie locatie, een pand rollend uit het project Tussenruimte. 'Het is een fijne locatie, omdat je zo midden in de wijk zit waar we willen experimenteren en het is een plek waar veel gebeurt', zegt Marieke. 'Je bent zo het aanspreekpunt in de wijk.' Het is een oude basisschool, waar ook een circus en andere kunstzinnige bedrijfjes en organisaties zijn neergestreken. Een mooie centrale plek middenin de wijk is het, waar het buurtleven zich afspeelt.' Door Tussenruimte heeft Buro Buurvrouw nieuwe contacten opgedaan, waaruit moge-

lijk nieuwe projecten voor Presikhaaf kunnen rollen. Voor Buro Buurvrouw een mooie kans om te laten zien, wat je zoal met leegstaande panden en braakliggende gronden kunt doen. 'Het is wel nooit bewezen, maar het is belangrijk dat een wijk tijdens de transformatie naar een nieuwe situatie leefbaar blijft. Dat stimuleert de leefbaarheid van de wijk na de wijkvernieuwing, zeker wanneer de wijk erbij betrokken wordt.' Marieke en Martin vinden het dan ook een vereiste dat hun bureau in de wijk zit en contact maakt met de buurtbewoners. 'Dan is de drempel voor mensen ook laag om met een vraag, een wens of een idee aan te kloppen', zeggen ze. 'Daar komt immers ook de naam Buro Buurvrouw vandaan. Omdat we hier nog maar net gevestigd zijn, komen mensen nog niet langs met vragen. Maar er zijn al wel activiteiten voor kinderen in het centrum, wat de eerste stappen zijn tot contact.'

Melanie Koning en
Tamara van Tricht

Marieke Vromans studeert in 2008 af bij Van Hall Larenstein bij de opleiding Tuin- en Landschaps-architectuur, richting ontwerp. **Martin Bruining** doet eerst de Helicon-opleiding Bos- en natuurbeheer en vervolgens de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht, waar hij in 2008 afstudeert in de richting ontwerpen. In januari 2009 beginnen ze samen Buro Buurvrouw.

